



DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 31 stycznia 2024 r.

Poz. 644

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NK-II.4131.22.2024.MŁ WOJEWODY PODLASKIEGO

z dnia 29 stycznia 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm).

stwierdzam nieważność

Uchwały nr XXXVI/371/2023 Rady Gminy Siemiatycze z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie przystąpienia Gminy Siemiatycze do realizacji Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024.

UZASADNIENIE

W dniu 28 grudnia 2023 r. Rada Gminy Siemiatycze podjęła uchwałę Nr XXXVI/371/2023 w sprawie przystąpienia Gminy Siemiatycze do realizacji Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024, która w dniu 4 stycznia 2024 r. wpłynęła do organu nadzoru.

Przeprowadzona analiza wykazała, iż uchwała podjęta została z istotnym naruszeniem prawa, w związku z czym organ nadzoru w dniu 19 stycznia 2024 r. wszczął postępowanie nadzorcze. Zgodnie bowiem z treścią art. 91 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia jej doręczenia.

Analizowana uchwała podjęta została na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) oraz art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 115a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.). Jak stanowi art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy należy podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

Program osłonowy pn. „Korpus Wsparcia Seniorów” w zakresie świadczenia usług „opieki na odległość” w 2024 roku, zwany dalej „Programem”, jest programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej, przyjętym w oparciu o założenia Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pn. Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024.

W załączniku do uchwały Nr XXXVI/371/2023 Rady Gminy Siemiatycze przyjęła PROGRAM OSŁONOWY „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW” NA 2024 ROK. Program został podzielony na dwa moduły. Gmina Siemiatycze w 2024 r. zadeklarowała przystąpienie do Modułu II. Jako cel Programu Rada określiła zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie gminy Siemiatycze, a także poprawa poczucia bezpieczeństwa osób starszych oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Zakres podmiotowy Programu ustalał, usługi wsparcia seniorom w wieku 65 lat i powyżej z terenu gminy Siemiatycze, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzącym samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkającymi z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. Również w ramach Modułu II, Rada Gminy zapewniła dostęp do tzw. „opasek bezpieczeństwa” seniorom w wieku 65 lat i więcej.

Powyższe postanowienia Załącznika do uchwały należy uznać za naruszające założenia Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 w zakresie pkt III ust. 2 Programu zgodnie z którym, adresatami programu są osoby w wieku 60 lat i więcej, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Bezpodstawne ograniczenie wieku pośrednich adresatów Programu, uznać należy za rażące naruszenie założeń pkt III ust. 2 Programu osłonowego pn. „Korpus Wsparcia Seniorów w zw. z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej. Skoro Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej nie dopuszcza możliwości ograniczenia adresatów pośrednich do osób w wieku 65 lat i więcej, to organ stanowiący gminy nie ma podstaw do wprowadzenia tego rodzaju ograniczenia poprzez zawężenie kręgu osób starszych do których ten Program jest kierowany. Organ związany jest bowiem wytycznymi zawartymi w Programie, a one nie pozwalają na wprowadzenie takiego zakresu wiekowego, który ograniczałby prawa seniorów od 60 do 65 roku życia do wzięcia udziału w Programie. Stricte społeczny charakter Programu, który ma na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych, stoi na przeszkodzie temu, by ograniczać osoby adresatów Programu poprzez zastosowanie niedozwolonego kryterium wieku.

Ponadto, Rada Gminy wskazała nieprawidłową podstawę prawną, na podstawie której podjęła przedmiotową uchwałę. Zgodnie bowiem z pkt V ust. 3 Programu, gminom udziela się wsparcia finansowego na podstawie art. 115 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zgodnie z którym jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu pomocy społecznej, przy czym wysokość dotacji nie może przekroczyć 80% kosztów realizacji zadania. Tymczasem analizowana uchwała zawiera w podstawie prawnej art. 115a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zgodnie z którym zadania określone w ustawie mogą być finansowane ze środków Funduszu Solidarnościowego, na zasadach określonych w ustawie z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym co stanowi błędną podstawę prawną, której zastosowanie wyklucza pkt V ust. 3 Programu.

Oceniając całokształt powyższych okoliczności faktycznych i prawnych wskazane uchybienia skutkować muszą stwierdzeniem nieważności analizowanej uchwały w całości.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

z up. Wojewody Podlaskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli
Agnieszka Krystoń